

Examen VMBO-GL 2011

gedurende 400 minuten

CSPE GL

technologie in de gemengde leerweg - ict-route - intersectoraal

---

Bij dit examen horen bijlagen, een uitwerkbijlage en digitale bestanden.

Dit examen bestaat uit 15 opdrachten.

Voor dit examen zijn maximaal 86 punten te behalen.

Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.

Inleiding

---

tijdsduur 10 minuten

Dit examen gaat over een festival, 'Lingedael 750', georganiseerd ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan van Lingedael. Lingedael is een kleine stad gelegen in het midden van Nederland.

Voor het organiseren van het festival heeft de gemeente een projectgroep opgericht met de naam 'Projectgroep Lingedael 750'. Een medewerker van de gemeente leidt de projectgroep. In de projectgroep zitten - naast deze medewerker - mensen uit verschillende vakgebieden: non-profitorganisaties, de plaatselijke winkeliersvereniging, het bedrijfsleven, het onderwijs, enzovoorts.

Tijdens het examen moet je ervan uitgaan dat je stage loopt bij de gemeente Lingedael. De projectleider van Lingedael 750 heeft je gevraagd deel uit te maken van de projectgroep.

Om je goed in de rol van stagiair(e) te kunnen verplaatsen, open je het bestand start_lingedael750.htm. Dit is de website 'Lingedael 750' van de gemeente Lingedael over het 750-jarig bestaan van de stad.

Lees de informatie op de pagina algemeen van de website. De overige pagina's kun je even bekijken, maar hoeft je niet te lezen.

Onderdeel A het festivalterrein

---

tijdsduur 60 minuten

Het festival Lingedael 750 vindt plaats op zaterdag 13 augustus. De organisatie verwacht zo'n 10.000 bezoekers. Tijdens het festival zijn er verschillende activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen. Deze activiteiten vinden plaats op verschillende locaties op het festivalterrein.

De voorzieningen voor sommige activiteiten zijn al aanwezig. De voorzieningen voor andere activiteiten en de algemene voorzieningen moeten nog op het terrein worden geplaatst.

Op bijlage 1 staat een tekening van de plattegrond van het festivalterrein. Het festivalterrein ligt aan de rand van de stad. De noordzijde van het terrein grenst aan de afslag van de A69. Hier bevinden zich ook de parkeerplaatsen. Aan de oostzijde van het terrein ligt een grote vijver. Aan de zuid- en westzijde van het terrein liggen weilanden.

Jij gaat deze plattegrond natekenen en aanvullen met de voorzieningen die nog geplaatst moeten worden.

Voordat je aan de opdracht begint

- Vraag de examiner in welk programma je de opdracht moet uitvoeren.
- Open het programma waarin je de opdracht uitvoert.
- Maak een nieuw bestand aan.
- Sla het bestand op onder de bestandsnaam: plattegrond [jouw eigen naam].
- Lees de opdracht eerst helemaal door.

- 12p 1 Teken de plattegrond na in het programma dat de examiner heeft aangegeven en richt het festivalterrein verder in.

Aanwijzingen

- Gebruik de tekening van het terrein op bijlage 1 en de informatie over de voorzieningen op bijlage 2.
- Teken de plattegrond en de voorzieningen op schaal 1:200.
- Teken de voorzieningen die al op het terrein aanwezig zijn op de plattegrond.
- Teken de nieuwe voorzieningen op de plattegrond.

Voorwaarden voor de inrichting van het terrein

- Alle voorzieningen voor de activiteiten moeten een plaats krijgen op het festivalterrein.
- De algemene voorzieningen zoals EHBO-posten, toiletten en kassa's moeten een plaats krijgen op het festivalterrein.
- Er moet rekening gehouden worden met de veiligheid van de bezoekers.
- Beide podia en de tent moeten vanuit een nooduitgang vrij toegankelijk zijn voor hulpdiensten.
- Om het festivalterrein wordt een hek geplaatst dat bestaat uit losse delen. In dit hek moeten in- en uitgangen en nooduitgangen geplaatst worden.

Voorwaarden voor de plattegrond

- De plattegrond moet de bezoekers een duidelijk overzicht van het festivalterrein geven.
- De elementen op de plattegrond moeten duidelijk herkenbaar zijn, bijvoorbeeld door tekst of een legenda.
- Op de plattegrond moet jouw naam staan.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk op papier van plattegrond [jouw eigen naam].
- Lever de afdruk op papier in bij de examinator.

Onderdeel B poster maken

tijdsduur 60 minuten

Lees eerst de informatie in dit onderdeel door, voordat je met de opdrachten begint.

De projectgroep heeft besloten posters te laten drukken om het festival bij de bewoners van Lingedael onder de aandacht te brengen. De projectgroep wil voor drie doelgroepen verschillende posters: één voor volwassenen, één voor jongeren en één voor kinderen.

In dit onderdeel ga jij de poster voor één van deze doelgroepen maken. Ter voorbereiding hierop bepaal je eerst de inhoud en de vorm van de poster en maak je een schets van de poster.

Eisen voor de poster:

- Een voorbijganger moet op de poster alle belangrijke informatie kunnen vinden over het festival.
- De uitstraling van de poster past bij de doelgroep en het festival (door tekst, afbeelding(en) en vormgeving).
- Het ontwerp voor de poster heeft een A4-formaat.
- De achtergrond van de poster bestaat uit een afbeelding. De afbeelding is zodanig bewerkt dat de tekst en eventuele andere afbeeldingen op de voorgrond goed zichtbaar zijn.
- De informatie op de poster is begrijpelijk en in correct Nederlands.
- De poster bevat het logo van 'Lingedael 750 jaar'.

4p 2 Bepaal de inhoud en de vorm van de poster.

Aanwijzingen

- De informatie die je nodig hebt om de poster te maken, staat op de website van Lingedael 750 jaar.
- Bepaal voor welke doelgroep jij de poster wilt maken. Noteer deze groep op de uitwerkbijlage.
- Beantwoord de volgende vragen in de uitwerkbijlage:
Waar moet je rekening mee houden als je voor die doelgroep kiest met betrekking tot:
  - de informatie die op de poster moet komen?
  - de vormgeving van de poster (denk aan kleurgebruik, soort lettertype, opmaak)?
  - het soort afbeeldingen?
- Noteer ook in kernwoorden welke informatie op de poster moet komen.

2p 3 Maak een schets voor de poster.

Aanwijzingen

- Pak een vel papier van A4-formaat.
- Schets met potlood op het vel waar welke informatie komt.
- Zet je naam op het vel papier.
- Kies uit de programma's die tijdens het examen beschikbaar zijn, een programma waarmee je de poster gaat maken.
- Noteer de naam van dit programma op de uitwerkbijlage.
- Leg uit waarom dat programma geschikt is voor het maken van een poster.

Als je klaar bent met de opdracht

- Vraag de examinerator of hij een paraaf zet onder opdracht 2 en 3 op de uitwerkbijlage en op je schets.

De voorbereidingen voor het maken van de poster zijn klaar. Jij gaat nu de poster maken.

Voordat je aan de opdracht begint

- Open het programma waarin je de poster wilt maken.
- Maak een nieuw bestand aan in het programma van je keuze.
- Sla het bestand op onder de bestandsnaam: poster [jouw eigen naam].

8p 4 Maak de poster.

Aanwijzingen

- Zorg dat de poster aan alle eisen voldoet die op pagina 5 staan.
- Het logo van Lingedael 750 jaar staat in het bestand logo.jpg.
- De afbeelding(en) voor de poster zoek je op het internet.
- Zet onderaan de poster de tekst 'gemaakt door' en dan je eigen naam.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk op papier van poster [jouw eigen naam].
- Lever de afdruk op papier in bij de examinerator.

Onderdeel C kosten drukwerk posters

---

tijdsduur 60 minuten

De projectgroep wil de posters laten drukken in drie formaten: A0, A1 en A2. De projectgroep vraagt je een prijsvergelijking voor het drukwerk van de posters te maken en het resultaat van de prijsvergelijking te verwerken in een memo aan de projectgroep.

- 4p **5** Maak een prijsvergelijking van drie leveranciers voor het drukwerk van de posters.

Aanwijzingen

- De posters moeten worden gedrukt in de volgende oplagen:
  - A0-formaat: 100 stuks;
  - A1-formaat: 100 stuks;
  - A2-formaat: 200 stuks.
- Er is geen voorkeur voor de papierkwaliteit (g/m²).
- De posters moeten binnen een week geleverd kunnen worden.
- De posters moeten full colour worden gedrukt.

Uitvoering van de opdracht

- Zoek op internet naar leveranciers van drukwerk.
- Kies drie leveranciers van drukwerk die op hun site voldoende informatie hebben staan om een prijsvergelijking uit te kunnen voeren.
- Vergelijk de drie leveranciers op basis van de gegevens in de aanwijzingen bij deze opdracht.
- Vul de gevraagde gegevens in op de uitwerkbijlage.

Voordat je aan de opdracht begint

- Maak een nieuw document in Word aan.
- Sla het bestand op onder de bestandsnaam memo [jouw eigen naam].doc.
- Voeg een voettekst toe, waarin je de naam van het bestand zet.

- 5p 6 Schrijf een memo voor de projectgroep waarin je de drie leveranciers met elkaar vergelijkt.

Uitvoering van de opdracht

- Zorg dat het memo de opmaak heeft van een memo. Neem hiervoor de volgende onderdelen op in de kop van het memo:
  - voor
  - onderwerp
  - van
  - datum
- Neem de ingevulde tabel met de prijsvergelijking uit de uitwerkbijlage over in je memo.
- Geef een advies voor de keuze van één van de drie leveranciers.
- Leg uit waarom je die leverancier adviseert.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk op papier van memo [jouw eigen naam].doc.
- Lever de afdruk op papier in bij de examinerator.

Onderdeel D minitoets

---

tijdsduur 15 minuten

- 13p 7 Maak de minitoets bij opdracht 7.

Onderdeel E systeem kinderopvang

tijdsduur 45 minuten

Op het festival kunnen ouders gebruikmaken van kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Als ouders aan bepaalde activiteiten willen meedoen, kunnen ze hun kind(eren) naar de kinderopvang van het festival brengen. Ouders kunnen hun kind(eren) voor maximaal anderhalf uur brengen.

De organisatie van het festival wil dat **alleen** de ouders/verzorgers die hun kind komen brengen ook hun kind kunnen ophalen. Ook wil de organisatie dat ouders op een eenvoudige manier te bereiken zijn, wanneer het kind eerder opgehaald wil worden.

De projectgroep heeft informatie over drie mogelijke systemen verzameld. De projectgroep vraagt jou een advies te geven voor het meest geschikte systeem op het festival.

Voordat je aan de opdracht begint

- Maak een nieuw document in Word aan.
- Sla het bestand op onder de bestandsnaam: voorstel systeem [jouw eigen naam].doc.
- Voeg een voettekst toe, waarin je de naam van het bestand zet.

7p 8 Adviseer de projectgroep over het meest geschikte systeem voor het festival.

Aanwijzingen

Het systeem dat jij adviseert moet

- efficiënt zijn;
- technisch uitvoerbaar zijn;
- praktisch uitvoerbaar zijn;
- betrouwbaar zijn.

Uitvoering van de opdracht

- In bijlage 2 staat een beschrijving van de drie systemen.
- Beschrijf in kernwoorden in het document hoe het systeem dat jij adviseert, werkt.
- Geef vervolgens de werking van het systeem duidelijk weer in een schema.
- Verduidelijk de schematische weergave met bijvoorbeeld figuren, pijlen of symbolen.
- Schrijf in totaal twee voordelen op van dit systeem ten opzichte van de andere twee systemen.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk op papier van voorstel systeem [jouw eigen naam].doc.
- Lever de afdruk op papier in bij de examinerator.

Onderdeel F presentatie systeem kinderopvang

tijdsduur 60 minuten

De projectgroep vraagt je om aan de medewerkers van de kinderopvang het systeem uit te leggen dat jij hebt gekozen. Je maakt hiervoor een diavoorstelling in PowerPoint en presenteert deze diavoorstelling.

Voordat je aan de opdracht begint

- Maak een nieuwe diavoorstelling in PowerPoint.
- Sla het bestand op onder de naam presentatie [jouw eigen naam].ppt.
- Lees de opdracht eerst helemaal door.

6p **9** Maak een diavoorstelling in PowerPoint over het systeem dat jij hebt gekozen.

Uitvoering van de opdracht

- Jouw presentatie mag maximaal vijf minuten duren.
- Maak voor de medewerkers van de kinderopvang duidelijk hoe het systeem in elkaar zit en hoe zij er mee moeten werken.
- De opmaak moet op iedere dia hetzelfde zijn, met uitzondering van de titeldia. Maak daarom gebruik van een diamodel.
- Plaats het logo van het festival in het diamodel. Hierdoor verschijnt het automatisch op iedere volgende dia.
- Maak een titeldia met een titel die duidelijk maakt waarover jouw presentatie gaat.
- Neem de schematische weergave van het systeem uit opdracht 8 op in de presentatie. Laat de schematische weergave onderdeel voor onderdeel opbouwen.
- Sla het bestand nogmaals op.

Als je klaar bent met de opdracht

- Zorg dat jouw naam op de hand-out in de voettekst komt te staan.
- Maak een afdruk van de hand-out van je diavoorstelling met drie dia's op een pagina.

7p **10** Presenteer je systeem aan de examinerator en een tweede luisteraar met behulp van je diavoorstelling in PowerPoint.

Uitvoering van de opdracht

- Maak een afspraak met de examinerator om je systeem te presenteren.
- Bereid je voor op je presentatie. Gebruik hiervoor je memo en je PowerPointpresentatie.
- Geef de presentatie.
- De examinerator of de andere luisteraar zal je één vraag stellen.

- 2p 11 Je gaat nu je eigen presentatie beoordelen zoals de examinatoren dat moeten doen.

Uitvoering van de opdracht

- Bekijk de tabel in de uitwerkbijlage.
- Lees het eerste beoordelingsonderdeel in de tabel.
- Kruis daarnaast jouw beoordeling aan (waar, deels waar of niet waar).
- Schrijf in de laatste kolom op waarom je jezelf deze beoordeling geeft.
- Doe hetzelfde bij de andere beoordelingsonderdelen.

Let op:

Bij deze opdracht krijg je punten voor een objectieve beoordeling met een uitleg die daarbij past.

Onderdeel G verkoopprijs producten berekenen

---

tijdsduur 45 minuten

Tijdens het festival staat er op het festivalterrein een aantal eettentjes van de plaatselijke horeca. Je kunt er friet, broodjes, snacks en drankjes kopen. Deze eettentjes worden geëxploiteerd door de plaatselijke horeca. Zij werken tijdens dit festival allemaal samen. De opbrengst van de verkoop gaat naar de sportverenigingen in de gemeente Lingedael.

Om de inkomsten en uitgaven van deze eettentjes goed te organiseren is er een uitgebreide lijst met de inkooprijzen van de consumpties gemaakt. Met een spreadsheetprogramma ga jij de consumentenprijs van de consumpties berekenen.

Voordat je aan de opdracht begint

- Open het bestand verkoopprijs.xls.
- Sla het bestand op onder de bestandsnaam verkoopprijs [jouw eigen naam].xls.

- 6p 12 Bereken de consumentenprijs van de consumpties in het bestand verkoopprijs.xls.

Uitvoering van de opdracht

- Zorg ervoor dat de lijst met producten links uitgelijnd wordt.
- Zorg dat cel E2 het btw-percentage 6% krijgt.
- Zorg dat alle cellen waarin bedragen staan het euroteken krijgen.
- Gebruik voor alle berekeningen formules.

- Bereken voor alle producten de brutowinstmarge. Gebruik hiervoor een **absolute celverwijzing** naar cel C2.
(inkoopprijs $\times$ percentage brutowinstmarge)
- Bereken voor alle producten het subtotaal.
(inkoopprijs $+$ brutowinstmarge)
- Bereken voor alle producten de btw. Gebruik hiervoor een **absolute celverwijzing** naar cel E2.
(subtotaal $\times$ btw)
- Bereken voor alle producten de consumentenprijs.
(subtotaal $+$ btw)
- Zorg ervoor dat de groep snacks met de bijbehorende bedragen alfabetisch gesorteerd staan.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak twee afdrucken van het bestand verkoopprijs [jouw eigen naam].xls:
  - één zonder weergave van de formules
  - één met weergave van de formules
- Lever de afdrucken in bij de examinator.
- Je hebt dit bestand weer nodig bij opdracht 13.

De prijslijst komt aan de buitenkant van de eettentjes te hangen, zodat klanten kunnen zien wat er te koop is en wat de prijs van een product is.

3p **13** Maak een prijslijst op basis van de gegevens in het werkblad berekening prijzen.

Uitvoering van de opdracht

- Maak een nieuw werkblad in het bestand verkoopprijs [jouw eigen naam].xls en noem dit werkblad prijslijst.
- In dit werkblad moeten de namen van de producten en hun consumentenprijs komen te staan.
- Let op! Een wijziging in de gegevens op het werkblad berekening prijzen moet automatisch ook in het werkblad prijslijst komen. Je moet in het werkblad prijslijst bij de betreffende gegevens dus een verwijzing maken naar de gegevens in het werkblad berekening prijzen.
- Als dit niet lukt, mag je een aanwijzing aan de examinator vragen.
- Verander in cel C2 in het werkblad berekening prijzen het percentage van de brutowinstmarge in 100%.
- Controleer in de hele spreadsheet of de brutowinstmarge correct wordt berekend.
- Als dat niet zo is, pas je de spreadsheet aan.

Als je klaar bent met de opdracht

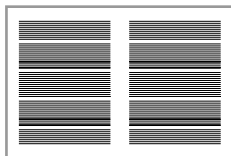
- Voeg een voettekst toe, waarin je de naam van het bestand zet.
- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk van het werkblad prijslijst waarin de formules worden weergegeven.
- Lever de afdruk in bij de examinerator.
- **Laat opdracht 13 door de examinerator controleren vóórdat je verder gaat met opdracht 14.**
- Je hebt dit bestand weer nodig bij opdracht 14.

3p **14** Maak de prijslijst in het werkblad prijslijst op.

Uitvoering van de opdracht

Maak de prijslijst zo op dat de tekst goed leesbaar is als hij aan de buitenkant van een eettentje hangt.

- Gebruik voor de hele prijslijst lettertype Arial 10 punten.
- De informatie moet op één A4 passen. Doe dit als volgt:
  - Gebruik de afdrukstand liggend.
  - Splits de lijst met producten en de bijbehorende prijzen in twee kolommen. Zie het voorbeeld hieronder.

- Voeg een titel toe met de tekst PRIJSLIJST.
- De titel moet gecentreerd boven de prijslijst staan.
- De titel en de titels van productcategorieën, zoals Snacks en Belegde Broodjes moeten vetgedrukt zijn.

Als je klaar bent met de opdracht

- Sla het bestand nogmaals op.
- Maak een afdruk op papier van het werkblad prijslijst van het bestand verkooprij [jouw eigen naam].xls.
- Lever de afdruk op papier in bij de examinerator.

Onderdeel H een dagprogramma maken

tijdsduur 45 minuten

De plaatselijke winkeliersvereniging heeft een prijsvraag ter gelegenheid van het festival uitgeschreven. De winnaar krijgt onder andere een speciale behandeling tijdens het festival. Een onderdeel van deze speciale behandeling is dat een medewerker van het festival een persoonlijk dagprogramma voor de winnaar zal samenstellen.

De familie Sarang heeft deze prijsvraag gewonnen. Jij gaat het dagprogramma voor de familie Sarang samenstellen.

4p **15** Maak voor de familie Sarang een persoonlijk dagprogramma.

Aanwijzingen

- De familie Sarang bestaat uit:
  - Mijnheer Kalim Sarang (36 jaar)
  - Mevrouw Anna Mie Sarang (33 jaar)
  - Dochter Lientje Sarang (2 jaar)
  - Nichtje Fara Sarang (17 jaar)
- De familie Sarang is van plan om van 9.30 uur tot uiterlijk 19.00 uur op het festival te blijven.
- De familie Sarang wil graag de volgende activiteiten volgen:
  - Mijnheer Sarang: workshop zingen
  - Mevrouw Sarang: workshop boeketbinden en film over de geschiedenis van de stad Lingedael
  - Fara: workshop dvd maken en streetdance
- Naast het volgen van deze activiteiten hebben ze nog de volgende wensen:
  - met z'n vieren naar het circus
  - zonder Lientje de toren beklimmen
  - Anna wil kijken naar Fara bij Streetdance
- Lientje is bij één van de drie andere familieleden, behalve als de familie de toren gaat beklimmen. Op dat moment is Lientje bij de kinderopvang. Op het moment dat Lientje bij één van de familieleden is, kan het betreffende familielid niet deelnemen aan een activiteit.

Uitvoering van de opdracht

- Bekijk de informatie op de website voor een overzicht van de activiteiten die op zaterdag 13 augustus worden aangeboden.
- Maak het dagprogramma voor de familie Sarang. Gebruik hiervoor het schema op de uitwerkbijlage.
- Markeer duidelijk wat de begin- en eindtijd is van een activiteit.
- Zorg voor een totaaloverzicht waarin het programma van ieder familielid apart is weergegeven. Geef voor Lientje aan door wie Lientje op welk moment opgevangen wordt.